

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.2.16

Συντακτική ανάλυση

Τοιούτων δὲ ὄντων Θηραμένης εἶπεν ἐν ἐκκλησίᾳ
κύρια πρόταση κρίσεως.

εἶπεν: ρήμα

Θηραμένης: υποκείμενο

ἐν ἐκκλησίᾳ: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο

ὄντων: επιρρηματική χρονική μετοχή με υποκείμενο τῶν πραγμάτων (γενική απόλυτη)

τοιούτων: κατηγορούμενο στο τῶν πραγμάτων μέσω του συνδετικού ρήματος ὄντων.

εἰ βούλονται αὐτὸν πέμψαι παρὰ Λύσανδρον

δευτερεύουσα υποθετική πρόταση με απόδοση ἤξει δηλώνει το πραγματικό.

βούλονται: ρήμα

Ἀθηναῖοι: ενν. υποκείμενο

πέμψαι: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο με υποκείμενο (οἱ Ἀθηναῖοι ενν.) (ταυτοπροσωπία

αὐτόν: αντικείμενο στο απαρέμφατο

παρὰ Λύσανδρον: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει κατεύθυνση σε πρόσωπο.

ὅτι εἰδὼς ἤξει Λακεδαιμονίους

δευτερεύουσα ειδική πρόταση κρίσεως.

ἤξει: ρήμα

Θηραμένης: ενν. υποκείμενο

εἰδὼς: τροπική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος

Λακεδαιμονίους: αντικείμενο στη μετοχή.

πότερον ἔξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν βουλόμενοι ἀντέχουσι περὶ τῶν τειχῶν ἢ πίστεως ἔνεκα.

δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση ολικής άγνοιας διμελής.

ἀντέχουσι: ρήμα

Λακεδαιμόνιοι: ενν. υποκείμενο

περὶ τῶν τειχῶν: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αναφοράς

βουλόμενοι: επιρρηματική αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος

ἔξανδραποδίσασθαι: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο της μετοχής με υποκείμενο ενν. Λακεδαιμόνιοι

τὴν πόλιν: αντικείμενο του απαρεμφάτου

πίστεως ἔνεκα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού (αναστροφή της πρόθεσης).

πεμφθεὶς δὲ διέτριβε παρὰ Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας καὶ πλείῳ, ἐπιτηρῶν: κύρια πρόταση κρίσεως.

διέτριβε: ρήμα

Θηραμένης: ενν. υποκείμενο

παρὰ Λυσάνδρῳ: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του πλησίον

μῆνας: αιτιατική του χρόνου (χρονική διάρκεια)

τρεῖς: επιθετικός προσδιορισμός

πλείῳ (χρόνον): επιθετικός προσδιορισμός σε θέση αιτιατικής του χρόνου

πεμφθεὶς: επιρρηματική χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος

ἐπιτηρῶν: επιρρηματική τροπική ή αιτιολογική μετοχή με υποκείμενο ὁ Θηραμένης (συνημμένη).

ὁπότε Ἀθηναῖοι ἔμελλον διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι τὸν σῖτον ἅπαντα

ὁμολογήσειν.: δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση μερικής άγνοιας ως αντικείμενο στη μετοχή ἐπιτηρῶν.

ἔμελλον: ρήμα

Ἀθηναῖοι: υποκείμενο

ὁμολογήσειν: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο με υποκείμενο Ἀθηναῖοι (ταυτοπροσωπία)

διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας
στο ὁμολογήσειν

τὸν σῆτον: υποκείμενο του απαρέμφατο ἐπιλελοιπέναι σε αιτιατική γιατί
έχουμε ετεροπροσωπία

ἅπαντα: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τὸν σῆτον

ὅ,τι τις λέγει

δευτερεύουσα αναφορική υποθετική πρόταση, που εκφέρεται με ευκτική του πλάγιου λόγου, αντί της αοριστολογικής υποτακτικής (ὅ,τι ἂν τις λέγῃ), γιατί εξαρτάται από το απαρέμφατο ὁμολογήσειν που λειτουργεί ως ιστορικός χρόνος από το ἔμελλον. Έχει ως απόδοση το ὁμολογήσειν και σχηματίζεται πλάγιος υποθετικός λόγος του προσδοκώμενου.

λέγει: ρήμα

τις: υποκείμενο

ὅ,τι: σύστοιχο αντικείμενο